

उपांशु काम्यदेवता ॥ १ ॥ काम्यस्य कर्मणो देवता · यज्ञार्थवर्णं १) वै
काम्या इष्टयस्तस्मात्ता उपांशु कार्या इति शाखान्तरात् ।

आग्रयणे वैश्वदेवः ॥ २ ॥ २)

एककपालाश्चावारुणाः ॥ ३ ॥ ३)

प्राज्ञापत्यः ॥ ४ ॥ ४)

सावित्रश्चातुर्मास्येषु ॥ ५ ॥ ५)

वैश्वदेवी ॥ ६ ॥

चातुर्मास्येषु वैश्वदेवपर्वणि वैश्वदेवी पयस्या ।

वायव्यम् ॥ ७ ॥

शुनासीरीये वायुदेवत्यं हविः ।

पयो [यवागूर्वा] ॥ ८ ॥ ६)

अत्रापि चातुर्मास्येष्वित्यनुवर्तते तेन प्रा-
ज्ञापत्यं वायव्यमित्यादौ (१२.४.१.६) नोपांशुत्वम् । ननु वायव्यमिति नपुंसकनिर्दे-
शात्पयःपक्षेऽप्युपांशुत्वं भविष्यति न यवागूर्पक्षे नैवम् तेषां वै चतुर्णां
द्वयोस्त्रीणि-त्रीणि हवींष्यनिरुक्तानि भवन्ति द्वे-द्वे द्वयोरिति (११.५.२.७) हविः-
सम्बन्धेनैवोपांशुत्वविधानात् · तेन वायव्यं हविरित्येव व्याख्येयम् · अतो य-
वागूर्पक्षेऽप्युपांशुत्वं भवत्येव · एवं वैश्वदेवे त्रीणि हवींष्युपांशु भवन्ति सा-
वित्रो वैश्वदेवो द्यावापृथिवीयश्चेति वरुणप्रधासेषु द्वे सावित्रः कायश्च सा-
कमेधेषु महाहविषो द्वे सावित्रो वैश्वकर्मणश्च शुनासीरीये त्रीणि सावित्रो
वायव्यं सौर्यश्चेति ७) ।

तनूहवींषि ॥ ९ ॥

तानि च अग्नये पवमानाय प्रथमाग्नये पावकाया-
ग्नये शुचये च द्वितीयादित्यै चरुस्तृतीयेत्येतानि (४.१०.१-१०) त्रीणि तनवो वा

१) sic!? आथर्वणा वै काम्यास्ता उपांशु कर्तव्या इति Müller in Zeitschrift der
Deutschen Morg. Ges. IX, pag. LXV. २) चरुः Mahād. ३) पुरोडाशः Mahād.
४) पशुः पुरोडाशश्चरुश्च Mahād. ५) सावित्रः पुरोडाशः सर्वेषु चाप्यु Mahād. ६) Thus
२.-Mahādeva reads वायव्यं पयः as one sūtra and omits the यवागूर्वा wholly: this
latter is done also in १ and by Karka, who moreover omits even the पयः, which
word may indeed have been originally merely a gloss belonging to वायव्यं and af-
terwards added to the text. यवागूर्वा is no doubt a still more modern addition.
७) सावित्रः चातुर्मास्येषु · उपांशु । तत्रैव वैश्वदेवो · पयस्या । वायव्यम् · पयः न-
पुंसकलिङ्गोपदेशात् · यवागूर्वा तर्हि न प्राप्नोति · प्राप्स्यति यागधर्मवात् · न हि द्रव्य-
धर्मोऽयम् अपूर्वप्रयुक्तवात् · दर्शयति च पर्वणि प्रकृत्य तेषां वै चतुर्णां ७ द्वयोरिति वै-
श्वदेवशुनासीरीययोस्त्रयाणामनिरुक्तां दर्शयति · तस्माद्यवाग्वामप्युपांशुत्वम् Karka.